

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/2605-

Dato
29. april 2025

Representantforslag 218 S (2024-2025) om ulike tiltak for å styrke friskoler

- 1. Stortinget ber regjeringen gjøre særtilskuddet for kombinerte skoler om til en egen tilskuddssats, slik at det ikke vil være behov for å indeksregulere og korrigere for elevtall hvert år i statsbudsjettet.***

Det er de siste årene gjort et grundig arbeid i med å vurdere de ulike elementene i tilskuddsmodellen for private grunnskoler. Etter min vurdering er dagens modell i tråd med bestemmelsene om statstilskudd som fremgår av privatskoleloven. Den viderefører også hovedprinsippene for finansiering av private skoler som har ligget fast siden 1970-tallet. Jeg mener derfor at det ikke er behov for å gjøre endringer i tilskuddsmodellen for private grunnskoler på dette tidspunktet.

Skoler som er godkjent etter privatskoleloven får statstilskudd tilsvarende 85 pst. av gjennomsnittskostnaden per elev i offentlig skole, og kan ta inntil 15 pst. av tilskuddsgrunnlaget i skolepenger. For private grunnskoler blir det beregnet egne tilskuddssatser for barnetrinnet og ungdomstrinnet. Kombinerte barne- og ungdomsskoler får den høyere ungdomstrinnssatsen for alle sine elever. Dette skal reflektere at kombinerte skoler har kostnader på om lag samme nivå som rene ungdomsskoler, og at det er dyrere å drive kombinert skole enn en ren barneskole. Tilskuddsmodellen tar også hensyn til at mindre skoler kan ha smådriftsulemper, ved at skolene får en høyere tilskuddssats for de første 45 elevene ved skolen.

Tidligere fikk kombinerte skoler høy sats for de første elevene både på barnetrinnet og på ungdomstrinnet. Dette ble endret fra og med høsten 2024, da ny tilskuddsmodell og

beregningspraksis for private grunnskoler trådte i kraft. En del kombinerte skoler fikk en betydelig reduksjon i tilskuddet som følge av den nye beregningspraksisen. Det ble derfor etablert et særtilskudd for å kompensere for dette. Særtilskuddet gis per elev i de kombinerte skolene i intervallet 46-90. Hvor mye de kombinerte skolene får per elev avhenger av den totale bevilgningen Stortinget vedtar i statsbudsjettet til kap. 228, post 85 og antall elever ved de kombinerte skolene. Særtilskuddet kommer i tillegg til det lovfestede elevtilskuddet som skolen har krav på etter privatskoleloven § 6-1 første ledd.

2. Stortinget ber regjeringen sikre at friskolene får refundert hele beløpet de trekkes for i tilskuddsgrunnlaget per spesialundervisningstime.

Elever i private skoler har de samme rettighetene til individuell tilrettelegging (tidligere kalt spesialundervisning) som elever i den offentlige skolen. Det er elevenes hjemkommune/hjemfylke som utarbeider sakkyndig vurdering og fatter vedtak om individuell tilrettelegging. Den enkelte privatskole har ansvar for at elevene får individuell tilrettelegging i samsvar med vedtaket. Det følger av privatskoleloven § 3-6 at kommunen skal dekke utgifter til individuell tilrettelegging for elever i private skoler.

Fra høsten 2017 ble det innført et krav i privatskoleloven § 3-6 om at kommuner og fylkeskommuner skal likebehandle private skoler og offentlige skoler når det gjelder å dekke utgifter til individuell tilrettelegging, og at midlene skal relateres til antall elever med individuell tilrettelegging og ikke totalt elevtall ved den enkelte skole. Departementet ga i 2021 en tolkingsuttalelse (veileder) om den nærmere forståelsen av privatskoleloven § 3-6, herunder kravet til likebehandling. På bakgrunn av blant annet innspill fra privatskolenes organisasjoner og KS fastsatte departementet i desember 2024 en [revidert tolkingsuttalelse](#).

Jeg vil vise til at en eventuell omlegging av ordningen slik at de private skolene får refundert hele beløpet de trekkes for i tilskuddsgrunnlaget per time med individuell tilrettelegging, vil kreve nærmere utredninger. På bakgrunn av at departementet nylig har fastsatt en revidert tolkingsuttalelse basert på blant annet de private skolenes erfaringer og innspill, ser jeg ikke grunnlag for å sette i gang noen ytterligere utredninger om dette spørsmålet på det nåværende tidspunkt.

3. Stortinget ber regjeringen sikre at skoler godkjent etter privatskolelova kapittel 6A blir fullt ut kompensert for sine reelle kostnader til merverdiavgift.

Jeg vil vise til at merverdiavgiftskompensasjonsloven hører under Finansdepartementets ansvarsområde. Grunnskoler og videregående skoler godkjent etter privatskoleloven har rett til merverdiavgiftskompensasjon etter merverdiavgiftskompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav c, jf. brev fra Finansdepartementet av 22. juni 2020 (UFIN-2019-3591). Skoler godkjent etter privatskoleloven kap. 6A fyller ikke vilkårene for kompensasjon etter merverdiavgiftskompensasjonsloven § 2 første ledd bokstav c.

Da kap. 6A-skolene ikke er omfattet av momskompensasjonsordningen, justeres tilskuddssatsen til disse skolene med en momskorreksjonsfaktor. Se Utdanningsdirektoratets hjemmeside for nærmere informasjon: [Beregning av satser 2025 for skoler godkjent etter privatskoleloven kapittel 6A | udir.no](https://udir.no/beregning-av-satser-2025-for-skoler-godkjent-etter-privatskoleloven-kapittel-6a)

Jeg viser ellers til den nærmere beskrivelsen av dette skoleslaget under svaret på spørsmål 4 nedenfor. Jeg ser det ikke som hensiktsmessig å ta noe initiativ til et videre arbeid med dette spørsmålet.

4. Stortinget ber regjeringen sikre at skoler godkjent etter privatskolelova kapittel 6A får statstilskudd tilsvarende 75 prosent av tilskuddsgrunnlaget.

Skoler godkjent etter privatskoleloven kapittel 6A skal ha læreplaner på nivå over grunnskolen, og det er opp til den enkelte skole å definere sitt eget faglige og/eller verdimessige grunnlag. Det er ikke et krav om at opplæringen skal være «jamgod» med offentlig videregående skole. Opplæring ved skoler godkjent etter privatskolelova kapittel 6A gir derfor ingen formell kompetanse i opplæringslovens forstand, dvs. i form av studiekompetanse eller yrkeskompetanse. På grunn av dette skiller skolene seg på avgjørende måter fra private skoler godkjent etter § 2-1 i privatskoleloven.

Statlige ressurser bør prioriteres til opplæring som gir formell kompetanse. Det er ikke urimelig at elever ved skoler som ikke gir formell kompetanse må dekke noe mer av kostnadene gjennom skolepenger. Det har ikke skjedd endringer som påvirker denne beslutningen siden Stortinget fattet sitt vedtak, og jeg ser derfor ikke at det er grunnlag for å reversere vedtaket om å redusere tilskuddet fra 75 pst til 65 pst. av tilskuddsgrunnlaget.

Jeg vil ellers vise til omtalen av kapittel 6A-skolene i Prop. 1 S (2024-2025) for Kunnskapsdepartementet og at jeg nå utreder videre oppfølging, herunder spørsmål knyttet til kvalifiserings-/søknadsprosesser og finansiering ved ev. overganger til annet lovverk for disse skolene. Jeg vil fortsatt involvere skolenes organisasjoner i dette arbeidet.

Med hilsen

Kari Nessa Nordtun

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådens signatur